

УДК 517.537.72

М. М. ЗЕЛІСКО, М. М. ШЕРЕМЕТА

ПРО ВПЛИВ АРГУМЕНТІВ КОЕФІЦІЄНТІВ РЯДУ ДІРІХЛЕ НА ЙОГО ЗРОСТАННЯ

М. М. Zelisko, M. M. Sheremeta. *On influence of coefficients arguments for Dirichlet series on its growth*, Matematychni Studii, **26** (2006) 81–85.

For a Dirichlet series $F(s) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n \exp\{s\lambda_n\}$ with arbitrary abscissa of absolute convergence, a relation between the growth of $M(\sigma, F) = \sup\{|F(\sigma + it)| : t \in \mathbb{R}\}$ and of $M_1(\sigma, F) = \sum_{n=0}^{\infty} |a_n| \exp\{\sigma\lambda_n\}$ is investigated.

М. М. Зеліско, М. Н. Шеремета. *О влиянии аргументов коэффициентов ряда Дирихле на его рост* // Математичні Студії. – 2006. – Т.26, №1. – С.81–85.

Для ряда Дирихле $F(s) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n \exp\{s\lambda_n\}$ с произвольной абсциссой абсолютной сходимости исследована связь между ростом $M(\sigma, F) = \sup\{|F(\sigma + it)| : t \in \mathbb{R}\}$ и $M_1(\sigma, F) = \sum_{n=0}^{\infty} |a_n| \exp\{\sigma\lambda_n\}$.

1. Вступ. Якщо для цілої функції $f(z) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n z^n$ скінченного порядку ρ позначимо $M_f(r) = \max\{|f(z)| : |z| = r\}$ і $M_{f,1}(r) = \sum_{n=0}^{\infty} |a_n| r^n$, то, як довів Г. Брінкмайер ([1]), правильна непокращувана оцінка $\lim_{r \rightarrow +\infty} (\ln M_{f,1}(r) - \ln M_f(r)) / \ln r \leq \rho/2$. Отриманню оцінок $M_{f,1}(r)$ зверху через максимальний член $\mu_f(r) = \max\{|a_n| r^n : n \geq 0\}$, а з огляду на нерівність Коші $\mu_f(r) \leq M_f(r)$ і через $M_f(r)$ присвячені праці багатьох математиків. Найближчим до доведеної Г. Брінкмайером нерівності є недавній результат П. В. Філевича ([2]), який вказав необхідну і достатню умову на швидкість зростання $M_f(r)$, за якої $\lim_{r \rightarrow +\infty} (\ln M_{f,1}(r) - \ln M_f(r)) / \ln \ln M_f(r) \leq \alpha \in (0, +\infty)$.

Безпосереднім узагальненням степеневих рядів є ряди Діріхле $F(s) = \sum_{n=0}^{\infty} a_n \exp\{s\lambda_n\}$, $s = \sigma + it$, де послідовність $\Lambda = (\lambda_n)$ зростає до $+\infty$ і $\lambda_0 = 0$. Клас таких рядів з абсцисою абсолютної збіжності $\sigma_a = A \in (-\infty, +\infty]$ позначимо через $S(\Lambda, A)$. Для $F \in S(\Lambda, A)$ і $\sigma < A$ прийемо $M(\sigma, F) = \sup\{|F(\sigma + it)| : t \in \mathbb{R}\}$, $M_1(\sigma, F) = \sum_{n=0}^{\infty} |a_n| \exp\{\sigma\lambda_n\}$, і нехай $\mu(\sigma, F) = \max\{|a_n| \exp\{\sigma\lambda_n\} : n \geq 0\}$ – максимальний член ряду Діріхле. Метою нашої статті є оцінки різниці $\ln M_1(\sigma, F) - \ln M(\sigma, F)$ за тих чи інших умов на зростання $M(\sigma, F)$ і лічильної функції $n(t) = \sum_{\lambda_n \leq t} 1$ послідовності Λ .

Для цього через $\Omega(A)$ позначимо клас додатних на $(-\infty, A)$ функцій Φ таких, що похідна Φ' додатна, неперервно диференційовна і зростає до $+\infty$ на $(-\infty, A)$. Для $\Phi \in \Omega(A)$ нехай φ – функція, обернена до Φ' , а $\Psi(\sigma) = \sigma - \Phi(\sigma) / \Phi'(\sigma)$ – функція, асоційована з Φ за Ньютоном. Тоді ([3]) функція Ψ неперервно диференційовна і зростає до A на

2000 *Mathematics Subject Classification*: 30B50, 30D15.

$(-\infty, A)$, а функція φ неперервно диференційовна і зростає до A на $(0, +\infty)$. Звідси випливає, що і обернена до Ψ функція Ψ^{-1} також зростає до A на $(-\infty, A)$. Основною у статті є така теорема.

Теорема 1. Нехай $A \in (-\infty, +\infty]$, $F \in S(\Lambda, A)$ і функція $\Phi \in \Omega(A)$ така, що $\Phi'(\sigma)/\Phi(\sigma) \nearrow +\infty$, $\sigma_0 \leq \sigma \uparrow A$, і у випадку, коли $A < +\infty$,

$$(A - \sigma)\Phi'(\sigma)/\Phi(\sigma) \rightarrow +\infty, \quad \sigma \uparrow A. \quad (1)$$

Якщо $\ln \mu(\sigma, F) \leq \Phi(\sigma)$, $\sigma_0 \leq \sigma < A$, і

$$\overline{\lim}_{t \rightarrow +\infty} \frac{\ln n(t)}{\Phi(\Psi(\varphi(t)))} \leq \tau, \quad (2)$$

то

$$\overline{\lim}_{\sigma \uparrow A} \frac{\ln M_1(\sigma, F) - \ln M(\sigma, F)}{\Phi(\sigma)} \leq \frac{\tau q(\tau)}{2}, \quad (3)$$

де $q(\tau) = \lim_{\varepsilon \downarrow 0} \overline{\lim}_{\sigma \uparrow A} \Phi(\sigma + (\tau + \varepsilon)\Phi(\sigma)/\Phi'(\sigma))/\Phi(\sigma)$.

У випадку $A = +\infty$ з умови $\Phi'(\sigma)/\Phi(\sigma) \nearrow +\infty$ ($\sigma_0 \leq \sigma \uparrow +\infty$) випливає, що функція Φ зростає швидше, ніж показникова функція. У п. 3 ми доповнимо теорему 1 результатом, який можна буде використовувати і у випадку, коли функція Φ зростає значно повільніше. Якщо $A = 0$ (загальний випадок $A < +\infty$ зводиться до випадку $A = 0$ заміною s на $s - A$), то умова $\Phi'(\sigma)/\Phi(\sigma) \nearrow +\infty$ ($\sigma_0 \leq \sigma \uparrow 0$) не є обтяжливою у застосуваннях. Проте такою є умова (1), яка має вигляд $|\sigma|\Phi'(\sigma)/\Phi(\sigma) \rightarrow +\infty$ ($\sigma \uparrow 0$) і виконується для функцій Φ , які зростають швидше, ніж степенева функція від $1/|\sigma|$. У п. 3 ми вкажемо, як можна умову $|\sigma|\Phi'(\sigma)/\Phi(\sigma) \rightarrow +\infty$ ($\sigma \uparrow 0$) послабити.

2. Доведення теореми 1. Не втрачаючи загальності, можемо вважати, що $a_0 = 0$. А у цьому випадку правильною є така лема.

Лема 1. Нехай $A \in (-\infty, +\infty]$, $\Phi \in \Omega(A)$, $F \in S(\Lambda, A)$ і β — неперервна додатна на $(-\infty, A)$ функція така, що $\beta(\sigma) < A - \sigma$, $\sigma_0 \leq \sigma < A$. Прийmemo $\gamma(\sigma) = \Phi'(\Psi^{-1}(\sigma + \beta(\sigma)))$. Якщо $\ln \mu(\sigma, F) \leq \Phi(\sigma)$, $\sigma_0 \leq \sigma < A$, то для всіх $\sigma < A$, досить близьких до A ,

$$M_1(\sigma, F) \leq M(\sigma, F)\sqrt{n(\gamma(\sigma))} + \int_{\gamma(\sigma)}^{\infty} e^{-t\beta(\sigma)} dn(t). \quad (4)$$

Доведення. Для всіх $\sigma < A$ правильна ([4, с.131]) рівність $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|^2 \exp\{2\sigma\lambda_n\} = \lim_{T \rightarrow +\infty} \frac{1}{2T} \int_T^T |F(\sigma + it)|^2 dt$, звідки $\sum_{n=1}^k |a_n|^2 \exp\{2\sigma\lambda_n\} < \sum_{n=1}^{\infty} |a_n|^2 \exp\{2\sigma\lambda_n\} \leq M^2(\sigma, F)$. Використовуючи нерівність Коші $(\sum_{n=1}^k b_n c_n)^2 \leq \sum_{n=1}^k b_n^2 \sum_{n=1}^k c_n^2$ з $b_n = 1$ і $c_n = |a_n| \exp\{\sigma\lambda_n\}$, звідси отримуємо $M_1(\sigma, F) \leq (k \sum_{n=1}^k |a_n|^2 \exp\{2\sigma\lambda_n\})^{1/2} + \sum_{n=k+1}^{\infty} |a_n| \exp\{\sigma\lambda_n\}$, тобто,

$$M_1(\sigma, F) \leq \sqrt{k}M(\sigma, F) + \sum_{n=k+1}^{\infty} |a_n| \exp\{\sigma\lambda_n\}. \quad (5)$$

В [3] доведено, що для того щоб $\ln \mu(\sigma, F) \leq \Phi(\sigma)$ для всіх $\sigma \in [\sigma_0, A)$, необхідно і досить, щоб $\ln |a_n| \leq -\lambda_n \Psi(\varphi(\lambda_n))$ для всіх $n \geq n_0$. Тому, для всіх досить близьких

до A значень $\sigma < A$ маємо $\sum_{\lambda_n > \gamma(\sigma)} |a_n| \exp\{\sigma \lambda_n\} \leq \sum_{\lambda_n > \gamma(\sigma)} \exp\{-\lambda_n(\Psi(\varphi(\lambda_n)) - \sigma)\} \leq \sum_{\lambda_n > \gamma(\sigma)} \exp\{-\lambda_n(\Psi(\varphi(\gamma(\sigma))) - \sigma)\} = \sum_{\lambda_n > \gamma(\sigma)} \exp\{-\lambda_n \beta(\sigma)\} \leq \int_{\gamma(\sigma)}^{\infty} e^{-t\beta(\sigma)} dn(t)$ і з (5) отримуємо (4). Лему 1 доведено.

Доведемо теорему 1. З (2) маємо $\ln n(t) \leq (\tau + \varepsilon/2)\Phi(\Psi(\varphi(t)))$ для кожного $\varepsilon > 0$ та всіх $t \geq t_0(\varepsilon)$. Виберемо $\beta(\sigma) = (\tau + \varepsilon)\Phi(\sigma)/\Phi'(\Psi^{-1}(\sigma))$. Тоді $\beta(\sigma) < A - \sigma$ для всіх $\sigma \in [\sigma_0, A)$. Справді, якщо $A = +\infty$, то ця нерівність очевидна, а якщо $A \in (-\infty, +\infty)$, з умови (1) маємо $\beta(\sigma) < (\tau + \varepsilon)\Phi(\sigma)/\Phi'(\sigma) < A - \sigma$.

Оскільки $\Psi'(\sigma) = \Phi(\sigma)\Phi''(\sigma)/(\Phi'(\sigma))^2$ і $\Psi(\sigma) < \sigma$, то з огляду на неспадання функції Φ'/Φ маємо

$$\left(\frac{\Phi(\Psi(\sigma))}{\Phi'(\sigma)}\right)' = \frac{\Phi''(\sigma)\Phi(\sigma)\Phi(\Psi(\sigma))}{(\Phi'(\sigma))^3} \left(\frac{\Phi'(\Psi(\sigma))}{\Phi(\Psi(\sigma))} - \frac{\Phi'(\sigma)}{\Phi(\sigma)}\right) \leq 0,$$

тобто функції $\Phi(\Psi(\sigma))/\Phi'(\sigma)$ і $\beta(\sigma)$ є незростаючими. Отже, $\beta(\sigma) \geq \frac{(\tau+\varepsilon)\Phi(\sigma+\beta(\sigma))}{\Phi'(\Psi^{-1}(\sigma+\beta(\sigma)))}$, а також за умовою (2) $\ln n(t) = o(t)$, $t \rightarrow +\infty$. Тому для $\sigma \geq \sigma_0$ отримуємо

$$\begin{aligned} \int_{\gamma(\sigma)}^{\infty} e^{-t\beta(\sigma)} dn(t) &\leq \beta(\sigma) \int_{\gamma(\sigma)}^{\infty} n(t)e^{-t\beta(\sigma)} dt \leq \beta(\sigma) \int_{\gamma(\sigma)}^{\infty} e^{-t(\beta(\sigma) + (\tau+\varepsilon/2)\Phi(\Psi(\varphi(t))))/t} dt \leq \\ &\leq \beta(\sigma) \int_{\gamma(\sigma)}^{\infty} \exp\left\{-t\left(\beta(\sigma) - \frac{(\tau + \varepsilon/2)\Phi(\sigma + \beta(\sigma))}{\Phi'(\Psi^{-1}(\sigma + \beta(\sigma)))}\right)\right\} dt \leq \\ &\leq \beta(\sigma) \int_{\gamma(\sigma)}^{\infty} \exp\left\{-\frac{\varepsilon}{2(\tau + \varepsilon)}\beta(\sigma)t\right\} dt \leq \frac{2(\tau + \varepsilon)}{\varepsilon}. \end{aligned}$$

Отже, з (4) дістаємо $M_1(\sigma, F) \leq M(\sigma, F) \exp\{(\tau + \varepsilon/2)\Phi(\Psi(\varphi(\gamma(\sigma))))/2\} + 2(\tau + \varepsilon)/\varepsilon = M(\sigma, F) \exp\{(\tau + \varepsilon/2)\Phi(\sigma + \beta(\sigma))/2\} + 2(\tau + \varepsilon)/\varepsilon$, звідки

$$\overline{\lim}_{\sigma \uparrow A} \frac{\ln(M_1(\sigma, F)/\ln M(\sigma, F))}{\Phi(\sigma)} \leq \frac{\tau + \varepsilon}{2} \overline{\lim}_{\sigma \uparrow A} \frac{\Phi(\sigma + (\tau + \varepsilon)\Phi(\sigma)/\Phi'(\sigma))}{\Phi(\sigma)}.$$

Спрямовуючи $\varepsilon \rightarrow 0$, звідси отримуємо (3). Теорему 1 доведено.

3. Зауваження і доповнення. У випадку цілих рядів Діріхле ($A = +\infty$) теорема 1 вказує на зв'язок між зростанням $M_1(\sigma, F)$ та $M(\sigma, F)$, якщо функція $\Phi \in \Omega(+\infty)$ така, що $\Phi'(\sigma)/\Phi(\sigma) \nearrow$ ($\sigma \rightarrow +\infty$). Останню ж умову задовольняють швидко зростаючі функції, як наприклад, $\Phi(\sigma) = \exp\{\sigma^\alpha\}$, $\alpha > 1$, і $\Phi(\sigma) = \exp_k \sigma$, $k \geq 2$, де $\exp_1 \sigma = e^\sigma$, $\exp_k \sigma = \exp_{k-1} e^\sigma$. З теореми 1 неважко отримати таке твердження.

Наслідок 1. Якщо $F \in S(\Lambda, +\infty)$, $\ln \mu(\sigma, F) \leq \exp\{\sigma^\alpha\}$, $\alpha > 1$, для всіх $\sigma \geq \sigma_0$ і $\overline{\lim}_{t \rightarrow +\infty} \frac{\ln n(t)(\ln t)^{\frac{\alpha-1}{\alpha}}}{t} \leq \frac{\tau}{\varepsilon\alpha}$, то $\overline{\lim}_{\sigma \rightarrow +\infty} \frac{\ln M_1(\sigma, F) - \ln M(\sigma, F)}{\exp\{\sigma^\alpha\}} \leq \frac{\tau}{2} e^\tau$.

У випадку $A = +\infty$ теорему 1 не можна застосувати наприклад, коли $\Phi(\sigma) = e^{\varrho\sigma}$ ($\varrho > 0$), $\Phi(\sigma) = \sigma^p$ ($p > 1$) чи $\Phi(\sigma) = \sigma \ln \sigma$. Проте умови теореми 1 дозволяють і лічильній функції $n(t)$ показників цілого ряду Діріхле зростати досить швидко. Якщо ж $n(t)$ зростає не дуже швидко, то, використовуючи лему 1, можна отримати твердження, які і для вказаних вище не дуже швидко зростаючих функцій можуть привести до бажаних результатів. Одне з таких тверджень містить наступна теорема.

Теорема 2. Нехай $F \in S(\Lambda, +\infty)$ і функція $\Phi \in \Omega(+\infty)$ така, що $\frac{\Phi'(\sigma)}{\Phi(\sigma) \ln \Phi'(\sigma)} = O(1)$ при $\sigma \rightarrow +\infty$. Якщо $\ln \mu(\sigma, F) \leq \Phi(\sigma)$, $\sigma \geq \sigma_0$, і $\overline{\lim}_{t \rightarrow +\infty} \frac{\ln n(t)}{\ln t} \leq \tau$, то

$$\overline{\lim}_{\sigma \rightarrow +\infty} \frac{\ln M_1(\sigma, F) - \ln M(\sigma, F)}{\ln \Phi'(\Psi^{-1}(\sigma))} \leq \frac{\tau}{2}. \quad (6)$$

Доведення. За умовою маємо $n(t) \leq t^\eta$ для будь-якого $\eta > \tau$ і всіх $t \geq t_0(\eta)$. Тому, для всіх досить великих значень σ виконується $\int_{\gamma(\sigma)}^{+\infty} e^{-t\beta(\sigma)} dn(t) \leq \int_{\gamma(\sigma)}^{+\infty} e^{-t\beta(\sigma)} dt^\eta \leq \eta \Gamma(\eta) (\beta(\sigma))^{-\eta}$, де Γ — гамма-функція Ейлера. Якщо виберемо $\beta(\sigma) = (\Phi'(\Psi^{-1}(\sigma)))^{-1/2}$, то з (4) для всіх досить великих значень σ отримаємо $M_1(\sigma, F) \leq M(\sigma, F) \sqrt{\gamma(\sigma)^\eta} + \eta \Gamma(\eta) (\beta(\sigma))^{-\eta} = M(\sigma, F) (\Phi'(\Psi^{-1}(\sigma + \beta(\sigma))))^{\eta/2} + O((\Phi'(\Psi^{-1}(\sigma)))^{\eta/2}) = (1 + o(1)) (\Phi'(\Psi^{-1}(\sigma + \beta(\sigma))))^{\eta/2}$, звідки

$$\overline{\lim}_{\sigma \rightarrow +\infty} \frac{\ln M_1(\sigma, F) - \ln M(\sigma, F)}{\ln \Phi'(\Psi^{-1}(\sigma + \beta(\sigma)))} \leq \frac{\eta}{2}. \quad (7)$$

Далі, за теоремою Лагранжа про кінцеві прирости, за допомогою умови $\frac{\Phi'(\sigma)}{\Phi(\sigma) \ln \Phi'(\sigma)} = O(1)$ ($\sigma \rightarrow +\infty$) з огляду на те, що $\Psi'(\sigma) = \Phi(\sigma) \Phi''(\sigma) / \Phi'(\sigma)^2$ нескладно переконаємось, що $\ln \ln \Phi'(\Psi^{-1}(\sigma + \beta(\sigma))) - \ln \ln \Phi'(\Psi^{-1}(\sigma)) = O(\beta(\sigma)) \rightarrow 0$ ($\sigma \rightarrow +\infty$), а отже, $\ln \Phi'(\Psi^{-1}(\sigma + \beta(\sigma))) = (1 + o(1)) \ln \Phi'(\Psi^{-1}(\sigma))$ ($\sigma \rightarrow +\infty$), і з (7), завдяки довільності $\eta > \tau$, отримуємо (6). Теорему 2 доведено. \square

Для цілих рядів Діріхле скінченного R -порядку $\varrho_R = \overline{\lim}_{\sigma \rightarrow +\infty} \frac{1}{\sigma} \ln \ln M(\sigma, F)$ з теореми 2 легко випливає таке пряме узагальнення результату Г.Брінкмайера.

Наслідок 2. Якщо показники цілого ряду Діріхле скінченного R -порядку ϱ_R задовольняють умову $\overline{\lim}_{t \rightarrow +\infty} \frac{\ln n(t)}{\ln t} \leq \tau$, то $\overline{\lim}_{\sigma \rightarrow +\infty} (\ln M_1(\sigma, F) - \ln M(\sigma, F)) / \sigma \leq \frac{\tau \varrho_R}{2}$.

Для рядів Діріхле з нульовою абсцисою абсолютної збіжності умову $\Phi'(\sigma) / \Phi(\sigma) \nearrow +\infty$ ($\sigma \uparrow 0$) задовольняють всі гладкі правильно зростаючі до $+\infty$ при $x \rightarrow +\infty$ функції. Проте умову $\frac{|\sigma \Phi'(\sigma)|}{\Phi(\sigma)} \rightarrow +\infty$ ($\sigma \uparrow 0$) не задовольняють, наприклад, функції $\Phi(\sigma) = \ln(1/|\sigma|)$ і $\Phi(\sigma) = 1/|\sigma|^p$ ($p > 0$). Тому теорему 1 можна використовувати тільки для швидко зростаючих функцій. Наприклад, для функції $\Phi(\sigma) = \exp\{\varrho/|\sigma|\}$, $\varrho > 0$ твердження теореми 1 переформулюється у вигляді такого наслідку.

Наслідок 3. Якщо $F \in S(\Lambda, 0)$, $\ln \mu(\sigma, F) \leq \exp\{\varrho/|\sigma|\}$, $\varrho > 0$, для всіх $\sigma \in [\sigma_0, 0)$ і $\overline{\lim}_{t \rightarrow +\infty} \frac{\ln n(t)}{t} \ln^2 t \leq \frac{\tau \varrho}{e}$, то $\overline{\lim}_{\sigma \uparrow 0} \frac{\ln M_1(\sigma, F) - \ln M(\sigma, F)}{\exp\{\varrho/|\sigma|\}} \leq \frac{\tau}{2} e^\tau$.

У випадку, коли $A = 0$, умова $\frac{|\sigma \Phi'(\sigma)|}{\Phi(\sigma)} \rightarrow +\infty$ ($\sigma \uparrow 0$) використовувалась у доведенні теореми 1 тільки для того, щоб для всіх досить близьких до $A = 0$ значень $\sigma < 0$ виконувалась нерівність $\beta(\sigma) < A - \sigma = |\sigma|$, де $\beta(\sigma) = \frac{(\tau + \varepsilon) \Phi(\sigma)}{\Phi'(\Psi^{-1}(\sigma))}$. Але, якщо означимо $\omega = \overline{\lim}_{\sigma \uparrow 0} \frac{|\sigma \Phi'(\Psi^{-1}(\sigma))|}{\Phi(\sigma)} = \overline{\lim}_{t \rightarrow +\infty} \frac{t |\Psi(\varphi(t))|}{\Phi(\Psi(\varphi(t)))}$ і вимагатимемо, щоб $\tau < \omega$, то за умови $\varepsilon \in (0, (\omega - \tau)/2)$ нерівність $\beta(\sigma) < |\sigma|$ буде правильною для всіх досить близьких до 0 значень $\sigma < 0$.

Отже, якщо $\ln \mu(\sigma, F) \leq \Phi(\sigma) \in \Omega(0)$ ($\sigma_0 \leq \sigma < 0$), $\Phi'(\sigma)/\Phi(\sigma) \nearrow +\infty$ ($\sigma_0 \leq \sigma \uparrow 0$) і $\overline{\lim}_{t \rightarrow +\infty} \frac{\ln n(t)}{\Phi(\Psi(\varphi(t)))} \leq \tau < \omega$, то правильна нерівність (3), де, як видно з доведення теореми 1,

$$q(\tau) = \lim_{\varepsilon \downarrow 0} \overline{\lim}_{\sigma \uparrow 0} \frac{\Phi(\sigma + \beta(\sigma))}{\Phi(\sigma)} = \lim_{\varepsilon \downarrow 0} \overline{\lim}_{\sigma \uparrow 0} \frac{\Phi(\sigma + (\tau + \varepsilon)\Phi(\sigma)/\Phi'(\Psi^{-1}(\sigma)))}{\Phi(\sigma)}.$$

Цим фактом можна скористатись для того, щоб встановити відповідні твердження у випадках $\Phi(\sigma) = T|\sigma|^{-p}$ ($T, p > 0$) чи $\Phi(\sigma) = T \ln(1/|\sigma|)$ ($T > 0$). Наприклад, правильне наступне твердження.

Твердження 1. Якщо $F \in S(\Lambda, 0)$, $\ln \mu(\sigma, F) \leq T|\sigma|^{-p}$ ($T, p > 0$) для всіх $\sigma \in [\sigma_0, 0)$ і

$$\overline{\lim}_{t \rightarrow +\infty} \frac{\ln n(t)}{t^{p/(p+1)}} \leq \tau T \left(\frac{p}{p+1} \right)^p (pT)^{-p/(p+1)}, \quad \tau < \frac{(p+1)^{p+1}}{p^p},$$

то

$$\overline{\lim}_{\sigma \uparrow 0} |\sigma|^p (\ln M_1(\sigma, F) - \ln M(\sigma, F)) \leq \frac{\tau T}{2} \left(1 - \frac{\tau p^p}{(p+1)^{p+1}} \right)^{-p}.$$

Зауваження. Множина цілих чисел Λ називається [5, с. 155] множиною Сідона, якщо існує така стала C , що для довільного тригонометричного полінома вигляду $F(s) = \sum_{\lambda \in \Lambda} a_n e^{s\lambda_n}$ виконується нерівність $M_1(\sigma, F) \leq CM(\sigma, F)$.

Відома теорема Сідона [5, с. 158] стверджує, що довільна лакунарна за Адамаром послідовність є множиною Сідона. Отже, тоді справджується

$$\overline{\lim}_{\sigma \rightarrow \infty} (\ln M_1(\sigma) - \ln M(\sigma)) < \infty \iff (\lambda_n) \text{ — лакунарна за Адамаром,}$$

тобто нерівність (3), взагалі кажучи, не є точною.

ЛІТЕРАТУРА

1. Brinkmeier H. *Über das Mass der Bestimmtheit des Wachstum einer ganzen transzendenten Funktion durch die absoluten Beträge der Koeffizienten ihrer Potenzreihe* // Math. Ann. — 1926. — Bd. 96, Hf. 1. — S. 108–118.
2. Филевич П.В. *Неравенства типа Вимана-Валирона для целых и случайных целых функций конечного логарифмического порядка* // Сиб. матем. журн. — 2001. — Т. 42, №3. — С. 683–692.
3. Шеремета М.Н., Федыняк С.И. *О производной ряда Дирихле* // Сиб. матем. журн. — 1998. — Т. 39, №1. — С. 206–223.
4. Леонтьев А.Ф. *Ряды экспонент*. — М.: Наука. — 1976. — 536 с.
5. Кахан Ж.-П. *Абсолютно сходящиеся ряды Фурье*. — М.: Мир, 1976.

Львівський національний університет імені Івана Франка
tftj@franko.lviv.ua

Надійшло 15.03.2006